

BIJLAGE V

Overlegreactie Veiligheidsregio

Gemeente Enkhuizen
J. Eenkoren
Postbus 11
1600 AA ENKHUIZEN

Datum	12 april 2017	Telefoon	06 52 56 23 39
Onze referentie	UIT-2017-7175	E-mail	ldoombos@vmhn.nl
Uw referentie	e-mail	Bijlagen	2
Uw bericht van	2 maart 2017	Onderwerp	Artikel 3.1.1. vooroverleg projectafwijking- besluit Westeinde 88 te Enkhuizen; Zaaknummer 582012

Beste heer Eenkoren,

Op 1 maart 2017 heeft u advies gevraagd aan Veiligheidsregio Noord-Holland Noord over 'vooroverleg projectafwijkingbesluit Westeinde 88 te Enkhuizen'.

Nabij het plangebied zijn geen bijzondere omgevingsgevaaren. Het advies in de bijlage van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord geeft inzicht in het brandgevaar en de mogelijkheden voor de hulpverlening, waardoor deze in de besluitvorming betrokken kunnen worden.

De toelichting op het advies verschaft inzicht in het brandgevaar nabij het plangebied en beschrijft de mogelijke gevolgen. Ook de mogelijkheden om het gevaar te beperken worden benoemd. U kunt deze informatie gebruiken bij het maken van de integrale afweging tussen de verschillende belangen. Na de toelichting volgt informatie waarvan wij het op prijs stellen als de gemeente die informatie deelt met initiatiefnemers. Bijgaand treft u ons advies aan.

Graag ontvangen wij een korte terugkoppeling van uw bevindingen ten aanzien van het advies en/of een afschrift van uw besluit. Voor vragen of een toelichting kunt u contact met mij opnemen.

Met vriendelijke groet,

Leo Doornbos
Expert Risico's & Veiligheid

BIJLAGE 1:

Advies EV/RO 'vooroverleg projectafwijkingbesluit Westeinde 88' te Enkhuizen d.d. 12 april 2017

ADVIES

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord adviseert de gemeente Enkhuizen om ontwikkelingen en de besluitvorming over de invulling van het 'vooroverleg projectafwijkingbesluit Westeinde 88' te Enkhuizen de volgende aspecten te betrekken:

1. dat de groep senioren een kwetsbare groep is bij brand;
2. dat kennis over het handelingsperspectief mede de mate van zelfredzaamheid beïnvloed;
3. dat het wenselijk is dat aanwezige brandveiligheidsvoorzieningen in overeenstemming zijn met de levensloop ontwikkeling van senioren;
4. dat hulpdiensten een ongeval of brand niet kunnen voorkomen en zich richten op het helpen van slachtoffers;
5. dat het toepassen van maatregelen in het plangebied helpt de gevolgen van een ongeval of brand te beperken.

Wij adviseren het bevorderen van de brandveiligheid in het plangebied met als doel het beperken van de gevolgen van een gebouwbrand op het plangebied. Maatregelen zijn mogelijk die specifiek gericht zijn op het gevaar. De maatregelen die daarvoor in aanmerking komen zijn:

- a. een hoog niveau van brandveiligheidsvoorzieningen treffen, ter bescherming van de bewonersgroep zoals deze zich waarschijnlijk naar de toekomst ontwikkelt;
- b. de bluswatervoorziening projecteren volgens de 'Handreiking bluswatervoorziening en bereikbaarheid van brandweer Nederland', uitgave november 2012;
- c. het centraal kunnen afschakelen en kunnen sluiten van ventilatie openingen;
- d. via risico-communicatie de bewoners actief informeren over het handelingsperspectief dat hoort bij de risicobronnen en de gevaren nabij hun leefomgeving.

De juridische mogelijkheden zijn begrensd om, in het bestemmingsplan en/of de bouwvergunning, maatregelen te eisen. De gemeente kan initiatiefnemers en burgers, die betrokken zijn bij het ten uitvoer brengen van het nieuwe plan, informeren. In bijlage 2 staat voor initiatiefnemers/burgers de informatie als handreiking verzameld over brandveilig wonen. Met dit advies krijgen zij informatie over brandveiligere oplossingen.

Toelichting en uitwerking van het advies

'Welwonen' (samenwerkingsverband tussen de welzijnsstichting Welzijnswerk Enkhuizen en de woningcorporatie Woondiensten Enkhuizen) heeft een verzoek gericht aan burgemeester en wethouders om toepassing van de procedure voor een afwijking van het bestemmingsplan voor de bouw van een woongebouw in de vorm van een stolp ('Boerderij') met 10 appartementen voor senioren op het perceel Westeinde 88 te Enkhuizen. Het brandrisico is afhankelijk van soort en type gebouwen en van het gebruik. De mogelijke gevolgen van de omgevingsrisico's zijn mede afhankelijk van de inrichting en ontwikkeling van het plangebied. De gemeente betreft de gevaren en risico's daarvan bij de besluitvorming.

Gevaren en gevolgen Externe Veiligheid/Omgevingsveiligheid

Brandrisico

Het brandrisico is afhankelijk van soort en type gebouwen en van het gebruik.

In de omgeving van het plangebied liggen diverse objecten die bij gebouwbrand gedurende diverse uren schadelijke rook verspreiden, waaronder gebouwen met een PGS 15 opslag, waar gedurende een brand een aanzienlijke hoeveelheid sterk toxische rookgassen door wordt uitgestoten.

De laatste jaren neemt de kennis toe, door betere onderzoeks- en analyse methoden over brand(on)veiligheid. Op verbetering van de brandveiligheid kan slechts in beperkte mate via het bestemmingsplan gestuurd worden doordat de juridische mogelijkheden daartoe begrensd zijn. De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord wil dat gemeenten, initiatiefnemers en burgers het onderwerp brandveiligheid bij elke fase van planvorming en planuitvoering aandacht geven. De brandveiligheid komt dan met de geringste inspanning op het optimale niveau.

Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid en gevaar brand

Bij brand in een woning/woongebouw is vluchten noodzakelijk. Woningen die volgens het Bouwbesluit 2012 gebouwd zijn krijgen een beperkt aantal rookmelders. Voor het vergroten van het handelingsperspectief zijn twee oplossingen. Het verbetert door:

- 1 het aanbrengen van gekoppelde rookmelders (bewoners worden eerder gewaarschuwd voor brand, hebben meer vluchttijd, waardoor dit de voorkeursoplossing is);
- 2 het installeren van waterleiding sprinklers (een begin van brand wordt vertraagd in ontwikkeling, of mogelijk zelfs beheerst).

Zelfredzaamheid en brand grote gebouwen/objecten

De (toxische) rook van brand in de nabijheid van woningen en andere objecten met kwetsbare personen, kan zorgen voor gevaar voor met name kwetsbare burgers. Dat is vooral het geval als de rookverspreiding langdurig is en naarmate de giftigheid van componenten in de rook groter is.

In de nabijheid van het plangebied zijn enige objecten die bij brand voor langdurige en intensieve rookverspreiding kunnen zorgen, bij ongunstige wind. Bij gebruik van mechanische ventilatie in bebouwing (bij nieuwbouw of renovatie) wordt geadviseerd om afsluitbare mechanische ventilatie toe te passen. Bij het vrijkomen van toxische stoffen zullen deze stoffen door de mechanische ventilatie de gebouwen ingezogen worden. In het algemeen is een mechanische ventilatie niet (makkelijk) uit te zetten. Om binnen afgeschermd te zijn van toxische stoffen moet de ventilatie of centraal of met een noodknop uit te zetten zijn.

Zelfredzaamheid en communicatie over gevaren

Weten wat de gevaren zijn bevordert snel handelen. Het is daarom van belang dat bewoners die in de nabijheid van een risicobron leven goed geïnformeerd zijn over de gevaren, de wijze waarop zij geïnformeerd worden tijdens een calamiteit en de handelingsperspectieven. Risico-communicatie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en de gemeente.

Bestrijding en Hulpverlening

Algemeen

Hulpdiensten kunnen een ongeval of brand niet voorkomen en zij richten zich op het helpen van slachtoffers en het veiligstellen van het gebied. Veiligheidsregio Noord-Holland Noord is voorbereid op ongeval en brand. De mogelijkheden voor de gezamenlijke hulpdiensten om gevolgen van een explosie, brand of (schadelijke) rookwolk in het plangebied te bestrijden is afhankelijk van de inrichting, de aanwezige voorzieningen in het gebied en het incident. De juiste maatregelen voorkomen of verkleinen een risico voor de omgeving. Het laatste middel is de bestrijding van het ongeval. De hulpverleningsdiensten richten zich op het wegnemen of het bestrijden van de gevaren. Gebruikers en bezoekers die kennis hebben over de risico's hebben vaak meer mogelijkheden zichzelf te beschermen. Hulpdiensten gebruiken de kennis over de inrichting van de omgeving en de aanwezigheid van voorzieningen in hun voorbereiding.

Hulpdiensten kunnen het meest bereiken als geadviseerde maatregelen zijn doorgevoerd en burgers en bewoners weten wat zij moeten doen.

Brandbestrijding en Hulpverlening

De brandweer is goed voorbereid op woningbrand. Bij complexe woongebouwen is de brandweer afhankelijk van de aanwezige voorzieningen, het tijdstip van alarmeren en de toestand van aanwezigen. In de ruimtelijke onderbouwing wordt de woonvorm beschreven als een 'samen-wonen' woongemeenschap voor senioren, met gezamenlijke ruimten als een keuken en een woonkamer. Onzeker is welke zorgbehoefte de groep senioren nu en in de toekomst nodig hebben. Onderzoek wijst uit dat de categorie 'senioren' zeer kwetsbaar is voor brand. De zelfredzaamheid neemt af naarmate mensen ouder worden en fysieke en/of mentale gebreken krijgen. Het beleid van de overheid is senioren langer zelfstandig te laten wonen. De gewenste kwaliteit van leven wordt gefaciliteerd via zorgpakketten.

Wij adviseren dat de bouwkundige situatie aansluit op deze maatschappelijke ontwikkeling en dat brandveiligheidsvoorzieningen (brandscheidingen; vluchtwegen; ontruimingsinstallatie; brandmeldinstallatie; brandweerlift etc.) worden aangebracht, die in overeenstemming zijn met de gevaren die kwetsbare (verminderd zelfredzaam of niet zelfredzame) senioren bedreigen.

Opkomst hulpdiensten

De brandweer opkomsttijd blijkt het moeilijkst realiseerbaar. Het Besluit Veiligheidsregio's stelt per gebruikscategorie eisen aan de opkomst van de brandweer. De opkomsttijden van het plangebied is circa 8 minuten en is overeenkomstig de norm zoals gesteld in het Besluit Veiligheidsregio's. De norm voor woningen is gesteld op 8 minuten. Het gebruik kan zich ontwikkelen tot wonen met zorg. In die situatie geldt een opkomsttijd van 6 minuten.

De opkomst van de brandweer wordt berekend per adres en/of object en/of wooneenheid. De ontwikkeling van de nieuwe wooneenheden resulteert in een toename van locaties waarbij de opkomsttijden voor de brandweer wordt gemeten. Realiseren van de opkomsttijd op nieuwe locaties verbetert het dekkingspercentage zoals dat met het dekkingsplan door het bestuur van de VRNHN is vastgesteld.

Er bestaat geen standaard brandontwikkeling. Voor de bestrijdbaarheid is het meestal nadelig als hulpdiensten later aanvangen met bestrijden, doordat brand later ontdekt wordt en/of sneller uitbreidt, door het ontbreken van voorzieningen. Een brand kan leiden tot een gebouwbrand die geruime tijd zorgt voor de verspreiding van (schadelijke) rookgassen. De kans op eventuele slachtoffers neemt toe en de economische schade is meestal hoger.

Maatregelen

Algemeen

In algemeenheid biedt de 'Handleiding voor een Veilig Ontwerp' (www.veiligeomgeving.nl) goede aanknopingspunten voor het zo veilig mogelijk uitwerken van plannen voor het plangebied. In elke fase van planuitwerking kunnen de handvatten uit deze handleiding gebruikt worden bij de nadere detaillering van een ontwerp.

Vluchtroutes

De planopzet biedt vluchtgelegenheid naar de twee wind richtingen, waardoor vluchten geborgd is.

Maatregelen aan gebouwen

- voorzie gebouwen van centraal afschakelbare en afsluitbare ventilatie;
- bouw met zoveel mogelijk onbrandbare materialen;

Risico-communicatie

Gebruik risico-communicatie voor het actief en structureel informeren over het handelingsperspectief dat past bij de risicobronnen en de gevaren nabij hun leefomgeving.

Maatregelen gericht op brand

De inzet van de brandweer bij woning brand door oorzaken van binnenuit wordt geringer naarmate beter voorzien wordt in preventieve voorzieningen en maatregelen. Breng brandveiligheidsvoorzieningen aan die aansluiten bij de gevaren die kwetsbare senioren bedreigen door hun fysieke en/of mentale teruggang.

Bijlage 2: Informatie over brandveiligheid en (ver)bouwen van een woning

Inleiding

Door het nemen van de juiste maatregelen kan het gevolg van een brand worden verkleind. Tijdens een brand bepaalt de feitelijke situatie/inrichting van het verloop van de brand. Het laatste middel is de bestrijding van de brand. De hulpverlening richt zich op het wegnemen van het gevaar voor de omgeving. Burgers hebben zelf veel invloed op de risico's/gevaren.

Het wettelijk normenkader beschermt de woning in beperkte mate tegen brand, brandontwikkeling of ander onheil. De burger heeft zelf veel mogelijkheden en de verantwoordelijkheid om de kans op brand, de gevolgen van brandontwikkeling of ander onheil te beïnvloeden. Deze invloed is er vanaf het begin van (ver)bouwen voor de burger door rekening te houden met brandveiligheid.

Deze informatie wil burgers bewust maken van de invloed van (ver)bouwen op de brandveiligheid voor burgers.

De locatie van een woning bepaalt of gevaren vanuit de omgeving in kunnen werken op de woning. Intensieve hittestraling door een omgevingsgevaar kan zelfs leiden tot het ontsteken van de buitenzijde van een gebouw.

Overwegingen voor de woning:

Een bewoner kan al binnen ca. 3 minuten na het ontstaan van brand bedwelmd zijn door rook. Dit gegeven in combinatie met vuurbelasting kan tot gevolg hebben dat de brandweer niet meer in staat is tot het redden.

(Ver)bouwen met zoveel mogelijk onbrandbare materialen is een eerste start bij het brandveilig maken van een woning. Door het plaatsen van gekoppelde rookmelders in elke verblijfsruimte worden alle aanwezigen kort na het ontstaan van brand gealarmeerd. Vervolgens kan tijdig de woning ontvlucht worden.

Door het toepassen van woningsprinklers of woningmistinstallatie blijft brandschade beperkt tot een enkele ruimte en is uitbreiding naar naastgelegen ruimten nagenoeg ondenkbaar.

Als ventilatie afgeschakeld en afgesloten kan worden als er brand in de omgeving van een woning is, dan kan de rook buitengesloten worden.

(Brand)veilig inrichten en leven helpt het beperken van gevaar tijdens de woonsituatie.

Tot slot:

Alle 25 brandweren in Nederland van de Veiligheidsregio's bieden gezamenlijk informatie aan op internet over brandveiligheid via de website: <https://www.brandweer.nl/brandveiligheid>